

Ondas Jokohamo

N-ro 5

2007-08-09, ĵaŭdo

redakteja retadreso:

ondas@jei.or.jp

KONGRESA KURIERO DE LA 92A UNIVERSALA KONGRESO EN JOKOHAMO, JAPANIO

Fakto estas “Okcidento super Oriento”

prelegis TSUDA Yukio en la Solena Inaŭguro

Bonan matenon. Koran dankon, ke vi invitis min. Mi elkore gratulas pro okazigo de la 92-a Universala Kongreso de Esperanto.

Certe estus adekvate ĉi tie paroli Esperante, sed bv. permesi min uzi mian gepatran lingvon. Mi volas paroli pri la kongresa temo: “Okcidento en Oriento: Akcepto kaj rezisto”.

Ĉi-jare inter januaro kaj majo mi instruis en universitato en Kalifornio kaj diversloke en Usono prelegis pri mia temo: hegemonio aŭ regado de la angla. Pri tiu sperto mi volas raporti al vi hodiaŭ.

La kongresa temo interese esprimas la streĉon inter Oriento kaj Okcidento. Okcidento ja profunde penetris en Orienton. Fakte Oriento multflanke okcidentiĝis. Ekzemple la vivstilo de ni japanoj klare montras tion. Ni al kutimiĝis al tio, manĝi *McDonald's* kaj trinki *Coca Cola*. Ni vestiĝas ankaŭ eŭropstile kaj loĝas eŭropstile. Tradiciaj japanaj loĝdomoj apenaŭ restas.

Kial Okcidento povis tiom penetri tra la tuta mondo? Unu kialo estas, ke okcidentanoj kredas sian kulturon kaj civilizon “universala” kaj altrudis per milita kaj ekonomia povo tion al la tuta mondo. Okcidentanoj evoluigis sciencon kaj teknikon, invadis la tutan mondon kaj asertas, ke la tuta mondo iĝu okcidenta. Per tia t.n. “okcidenta universalismo” kaj “kultura imperiismo” la tuta mondo okcidentiĝis. Tiusence, “Okcidento super Oriento” pli ĝustas ol “Okcidento en Oriento”. Oriento devis akcepti okcidenton. Tia okcidentigo okazis en la tuta mondo dum la lastaj 500 jaroj. Moderniĝo fakte signifas okcidentiĝon de la tuta mondo.

Sed kiam orientanoj rimarkis, ke ili perdiĝas en troa okcidentaniĝo, ili komencis rezisti. Orientanoj klopodis regajni suverenecon. Sed ekzemple en Japanio, post la Dua Mondmilito, estiĝis la regado de “Usono super Japanio”. Tio daŭras ĝis hodiaŭ. En la lastaj 60 jaroj, Japanio pli kaj pli usoniĝis.

Hodiaŭ oni parolas pri tutmondiĝo. Tio fakte

estas usoniĝo. Usonaĵoj iĝis monda normo: ekonomie la dolaro kaj komunikade la angla.

Ĉu ni senreziste akceptu tian situacion? Ĉu ne indas pensi pri egaleca komunikado kaj lingva egaleco? Nun la angla regas super ĉiuj aliaj lingvoj. Tiel anglalingvanoj havas grandan avantaĝon, dum aliaj spertas “lingvan diskriminacion”.

Mi diris al usonanoj, ke la regado de la angla kaŭzas “lingvan diskriminacion”. Ili energie kontraŭis min, dirante, ke la mondo elektis la anglan. Kio estas la problemoj?

Mi refutis: “Nun ni ne havas la liberon NE elekti la anglan.” Mi atentigis, ke la granda potenco de la mondangla malebligas la uzadon de aliaj lingvoj. Sed por usonanoj memevidentiĝas, ke la angla estas la monda lingvo. Ili ne volis agnoski la ekziston de la problemoj.

Sed la reago de la usonanoj al miaj atentigoj jenis: “Oni bezonas la anglan por travivi. La angla estas ŝlosilo al sukceso kaj prospero.”

Mi refutis: “Ĉiu lingvo kaj kulturo estas nemalhavebla kaj protektindas.”

Ili ree kontraŭis: “Lingvo kaj kulturo ĉiam ŝanĝiĝas. Krome, eĉ se lingvo perdiĝus, kulturo restas.”

Mi denove refutis: “Lingvo ne estas distranĉebla de kulturo kaj identeco.”

Tiel la diskuto daŭris senfine. Ŝajne mia vidpunkto ŝokis usonanojn. Sed la fakto mem, ke ili energie kontraŭis, estas signifoplena. Kiusence signifoplena? Ilia kontraŭstaro al mia argumento fakte montras, kiom gravas por ili la regado de la angla. Estas danke al tiu fakto, ke ili tenas sian avantaĝan pozicion en la mondo.

Mia starpunkto kontraŭas ĝuste tion. Do estas tute nature, ke anglalingvanoj malakceptas kritikon, kiu minacas ilian pozicion kaj profiton. Mi ankaŭ menciis alian gravan aspekton. Al multaj anglalingvanoj simple mankas la moralo de egaleca komunikado. Tial ili rigardas la regadon de la angla kiel naturan fenomenon.

Por forigi tian malĝustan konscion, necesas severa rezisto. Mi mem klopodas rezisti verkante kaj prelegante pri la problemo de la angla regado.

Ankaŭ la Esperanto-movado, mi rigardas kiel movadon kontraŭ la mondangla. La ekzisto de Esperanto jam profunde pridemandas la regadon de la angla. En mia hodiaŭa parolo mi intencis konsciigi, ke “Okcidento en Oriento” fakte signifas “Okcidento super Oriento”. Nia defio estas egaligi rilaton inter Oriento kaj Okcidento. Por tio simpla akcepto ne sufiĉas. Pli gravas rezisto.

Kaj por tia rezisto la Esperanto-movado povas ludi gravan rolon. Ekzemple esperantistoj povas kontribui al reformado de lingva instruado. Mi esperas daŭran evoluon de via agado.

Dankon pro via aŭskulto.

(tradukis kaj interpretis KIMURA Gorou)

Nova estraro de UEA elektita!

Probal DAŚGUPTO estas nova prezidanto de UEA, laŭ elekto de la Komitato en la kunsido, lunde en Jokohamo.

Aliaj estraranoj estas Ranieri CLERICI kaj Claude NOURMONT, ambaŭ vicprezidantoj, kaj nova ĝenerala sekretario estas Barbara PIETRZAK. Pliaj tri estraranoj estas Loes DEMMENDAAL, HORI Jasuo kaj José Antonio VERGARA, tiel ke la tuta nombro estos sep estraranoj.

En la ĵaŭdo, de la UK en Jokohamo, la nova estraro prezentos sin dum matena kunsido.

Raportas Ulla LUIN (KN 80)

Informoj pri programeroj

1. Aŭtoraj duonhoroj okazas laŭ la programo de la Kongresa Kuriero N-ro 1 (ne kiel indikite en la kongresa libro).

Aldone, estos duonhoroj en Paul GUBBINS 14:30-15:00, ĵaŭdo, la 9-an de aŭg.

2. IKU-8 (Zhu) okazos en 14:15-15:15, vendrede, la 10-an de aŭg. (ne en 14:00-15:00, ĵaŭdo, la 9-an) en la salono *Hodler*.

3. SAT (sennacieculoj)

13:00-14:00 vendrede, la 10-an de aŭg. en *Hodler*

4. Jenaj koncertaj programeroj okazos ĵaŭde, en *Miyamoto* (Gubernia Muzika halo)

Piano koncerto de Tazima Mayuko en **15:00-16:00** (atentu: tempo ŝanĝita)

Koncerto de *Asorti* en 18:30-19:30

Mozart Ensemble Orchestra en **19:45-21:00** (atentu: tempo ŝanĝita)

Kongresanoj Invitas

Amikaro Bruno Gröning

La unua prelego jam marde okazis de M. Knöringer en la temo: “Ŝanĝo per spiritaj fortoj medicine pruvebla”.

Profundigaj prelegoj sekvos ĵaŭde je la 9:00 kaj vendrede je la 10:45.

raportoj

1. Fervojista kontaktkunveno

08-05, dimanĉe, okazis la fervojista kontaktkunveno, kie partoprenis 30 kongresanoj el 10 landoj. La vicprezidanto de IFEF gvidis la kunvenon, kaj li parolis pri la organizo de IFEF, pri ĝia historio, kaj pri la 100-jariĝo de la organizaĵo. Poste li raportis pri la lasta IFEF-kongreso okazinta en Parizo en majo 2007.

Poste YAMAMOTO Akiya faris fakprelegon pri la japanaj fervojoj. Post ĝi okazis vigla parolado pri la fervojista Esperanto-movado, kaj pri la akurateco de japanaj fervojoj.

István GULYÁS (KN 1249)

2. “Poezia Vespero” vekis emocion

08-05, dimanĉe okazis “Poezia Vespero” en *ZAIM*, kaj kolektiĝis 220 personoj plenplenaj en la ĉambro, kiuj inkluzivas pli ol 50 ne-esperantistojn japanajn. Unue, prezentiĝis tri poetoj: Spomenka ŠTIMEC (anstaŭ Geraldo MATTOS), István ERTL kaj TANIKAWA Shuntaro (tre fama poeto en Japanio), kaj la poemojn tradukis IZUMI Yukio, KITAGAWA Hisasi, USUI Hiroyuki. Due, la tri poetoj parolis sian impreson reciproke.

Tiu prezentado ege vekis emocion en ĉeestantoj. Notinde estas, ke havis kontenton ankaŭ tiuj, kiuj ne komprenas Esperanton. Iu japana ne-esperantisto konfesis, ke ŝi ĝis nun pensadis, ke Esperanto estas mortinta lingvo, tamen nun eksciis, ke ĝi ja estas vivanta lingvo.

3. Skolta Esperanto-Ligo (SEL)

08-05, dimanĉe, okazis la kunsido en *Nitobe* kun 10 partoprenantoj el 4 landoj – ne nur skoltoj sed ankaŭ interesitoj. Ili prezentis kaj diskutis, kio estas SEL, kio estas intereso pri skolta kaj Esperanta movadoj, kiel servi por ambaŭ movadoj k.a.

Kaj 08-06, lunde, okazis la dua kunsido en salono de la etaĝo 1 kun 5 partoprenantoj el 4 landoj – nur skoltoj kaj gvidantoj diskutis plu pri aktivado de SEL.

4. Kleriga Lundo (antaŭtagmeze de la 6a, lunde)

4.1 Esperanto laŭ denaska metodo

Preskaŭ ĉiuj gepatroj, kiuj scipovas Esperanton, deziras ke iliaj gefiloj lernu kaj parolu la lingvon. Denaskaj esperantistoj ne estas maloftaj en nia movado. Sed ĉiam estas la demando kiel instrui Esperanton al niaj infanoj. Renato CORSETTI enkondukis pri la aktivaj kaj pasivaj denaskuloj menciante kelkajn ekzemplojn. Amri WANDEL parolis pri siaj spertoj instrui infanojn kaj menciis diferencojn inter metodoj praktikataj de li mem. François LO JACOMO kaj aliaj partoprenantoj ankaŭ kontribuis per prezantado kaj parolado pri siaj spertoj kaj la temo.

4.2 Azia Komuna Historio

Partoprenis ĉ. 100 kongresanoj en *Ludovikito*. LEE Chong-Yeong, SATOO Morio kaj YU Tao prelegis pri la bezono de Komuna historio en Azio, pri traduko en Esperanto fare de 40 volontulaj esperantistoj en Azio: la Esperanta versio *Historio por malfirmi Estontecon – Moderna Historio de Ĉinio, Japanio kaj Koreio*. La partoprenantoj rekomendis meti la kunsidon “Historio por paco” en la programeron de Kleriga Lundo de la venonta UK.

LEE Chong-yeong (KN 54)

4.3 Azia ekonomio

La ĉambro estis plenplena por diskuti. A.G. Rao el Barato (Hinda Unio), JIANG Limin el Ĉinio, YAMASAKI Seikō kaj Ooba Atsuo el Japanio kaj LEE Chong-Yeong el Koreio prelegis pri ekonomio en sia lando. Dum la diskuto, bezono de “Bonfarta indekso”, anstataŭ ordinara malneta enlanda produkto en dolaro.

LEE Chong-Yeong (KN 54)

4.4 retpaĝaroj

Janko LUIN skizis historie la aliron de <esperanto. nu> al <esperanto.org>. Francesco MAURELLI: kiel uzi retpaĝojn por informi? (ekstrakto de iama prelego). Bone organizitaj prelegetoj; Bertilo WENNERGREN: konsiloj – listigotaj sur la retejo; iu koreo: <esperantujo.com> en demonstro.

Debato pri *Mysql*, *yahoo* kaj *google* kun “unikodo”, ... J. Luin (KN 1311), B. Wennergren (KN 1687), F. MAURELLI (KN 1496)

4.5 Pacifiko

Gvidanto de la kunveno: Mark FETTES (Kanado)

Podianoj: Bradley McDONALD (Nov-Zelando), Léna LEROY (Nov-Kaledonio), Sergey ANIKEEV (Vladivostoko/Rusio), José Antonio VERAGARA (Ĉilio)

“Ĉu Pacifika Oceano kunigas aŭ dividas?”

Kunvenis ĉ. 40 personoj. Oni konstatis, ke jam de la pratempo Pacifiko estas regiono de migrado kaj intermiksaĵo de multaj diversaj kulturoj. Krome vivas centoj da indiĝenaj popoloj kun multaj diversaj lingvoj. Fakto estas, ke Pacifiko kunigas tre riĉajn landojn kaj multajn malriĉajn landojn. Ekestis demando, ĉu Esperanto havas rolon en rilato al indiĝenaj popoloj.

Mark FETTES rakontis pri “indiĝena programo”, en kiu oni kontaktis indiĝenajn reprezentantojn de diversaj landoj kaj instruis Esperanton.

4.6 Esperanto-movado en Azio

LEE Jung-kee (Koreio) raportis pri la stato de la mondo en Azio kaj pridiris okazintajn eventojn kaj jam tradiciajn renkontiĝojn, ekz. Azia Kongreso, Komuna Seminario kaj Kursaro inter Japanaj kaj Koreaj gesamideanoj.

Reza TORABI raportis skize pri la lastaj eventoj de la movado en Irano kaj Afganio.

Dagva Gereltoĝtokh raportis pri mongola movado kaj ties stato. Rajendra MANADHAR raportis pri la movado en Nepalo. Shabbir Ahmadd SIAL el Pakistano raportis pri la stato de la movado kaj agadoj de pakistanaj esperantistoj.

Saidnabi SAIDILĤOMZODA el Taĝikio parolis pri siaj agadoj kaj la movado en Taĝikio.

4.7 Kulturaj diferencoj

Interesa temo estas interese prezentita de prelegantoj kaj ankaŭ de publiko.

Ja oni povus pritrakti ĝin inter pluraj homoj, sed plej verŝajne oni kunsentas ke plej grave rolas individua familio, eduko kaj persona disponebleco por kompreni kaj fronti la kulturajn diferencojn.

4.8 Aziaj religioj

Budhismo, konfuceanismo, Oomoto kadre de ŝintoismo, ŭonbulismo: ĉi tiuj temoj estis prezentitaj al nombrega ĉeestantaro de bonkvalita prelegantaro.

Tamen tiuj klarigoj enkondukis en tre interesan sferon, de plimulto nekonatan, kio tucerte tiklis ĉies scivolemon kaj malfermis kroman pardonon al komprenemo de aliaj homaj kulturoj. Plej espereble la prelego pliprofundigos siajn sciojn pri iliaj religioj, kies komuna celo estas akompani la homon laŭ vivojo pavimita de pacamaj, humanecaj kaj bonaj pensoj.

Elda DOERFLER (KN 486)

LKK informas

1. En inaŭguro, la urbestra saluto, anstataŭlegita de la vicestro, menciis la jaron 1859 kiel la jaro de malfermo de Jokohamo al la ekstera mondo, en Japanio tiam fermita al aliaj landoj, kaj baldaŭos ties 150-jariĝo. La bonveniga parolado mia, de la LKK-estro rimarkigis, ke tiu jaro estas la naskiĝjaro de L.L. Zamenhof, kaj Japanio movade akceptis Esperanton antaŭ 101 jaroj.

2. En la 7a de aŭg., marde, aliĝintoj nombris 1886. La nombro de aliĝintoj loĝantaj en Japanio atingis 1003, do superis tiun de la 50a UK en 1965 je 10.

SIBAYAMA Zyun'iti,

Iru ankaŭ al ZAIM

(subkongresejo *Eroŝenko* ĉe NIHON-Odori)

Hodiaŭ, ĵaŭde, la 9-an de aŭgusto

13:00-19:00 Ekspozicio

14:00-15:00 Japanaj Ludoj: manlaboro kaj amuza ludo Ninin-baori (duopa jako)

15:15-16:15 Pupteatraĵo: "Kion faris sur mia kapon!?", "Huge Hanasaka, la florigisto".

Prezantas: Za Tonton

15:30-16:00 Prelego el Hiroŝimo al la mondo, japanlingva prelego de OSIOKA Taeko

16:15-17:00 Film-prezentado: "La Patro" la originalon de KIKUCHI Kan (japana aŭtoro) filmigis brazilanoj en Esperanto.

21:30-23:30 Koncerto

Prezantas: 2 bandoj de super-mezlernejanoj

Morgaŭ, vendrede, la 10-an de aŭgusto

13:00-19:00 Ekspozicio

14:00-15:30 Ŝamisena kurso

Ŝamiseno: tri-korda japana tradicia muzikilo. Oni povos provludi ĝin. Gvidos TAZIMA Mayuko.

15:30-16:00 Prelego: El Hiroŝimo al la mondo.

21:30-22:30 Danc-kurso: *ĉa-ĉa*, tango, valso ktp.

Gvidos Leo SAKAGUCHI kaj Cosima BREITENSTEIN

22:30-23:30 Koncerto Gvidas TAZIMA Mayuko

23:30-ĝismatene Diskejo kaj Babilejo

Diskludisto Leo SAKAGUCHI

横浜市民の皆さんへ

8月4日~11日まで第92回世界エスプラント大会がパシィフィコ横浜で開かれています。この大会に世界の60カ国から2000人が集まって、共通の言葉エスプラントを使って交流しています。

(Ĉi tiu mesaĝo japanlingva estas adresita al neesperantistaj japanoj informe pri la UK.)

novaj aliĝintoj

1859 BAKSA Jozef/ Hungario

1885 Maria APARECIDA/ Rua Doraci, n-ro 90, Bom Retiro, San Paulo - SP, Brazilo

1886 Paulo César PEREIRA/ Rua Doraci, N-ro 90 Bom Retiro, San Paulo - SP, Brazilo

Reeĥoj de neĉeestantoj interrete

1. el Germanio

Mi tre volonte dankas al vi pro la *Ondas Jokohamo*, kiujn mi legas interrete kun granda intereso. Per tiuj oni ankaŭ povas partopreni malrekte je la nuna UK en via bela urbo...

Klaus-Peter BIBIKO (Magdeburg)

2. el Finnlando

Estas vere granda plezuro sekvi hejme en *Turku* kongresajn okazintaĵojn en Jokohamo pere de la *Kongresa Kuriero*. Regas sento, ke mi mem ĉeestas. Kompletigas vian laboron bonege la elsendoj de Pola Radio, kiu donas facile palpeblan bildon pri aranĝoj en la 92-a UK en Japanio sur ĉemikrofona tereno. Amikan saluton al ĉiuj ĉ. 2000 gekongresanoj.

Jorma AHOMÄKI

Libroj aperintaj okaze de la kongreso

Rememoroj pri tempo de silko kaj pajlo

verkita de Ĵuniĉi SAGA

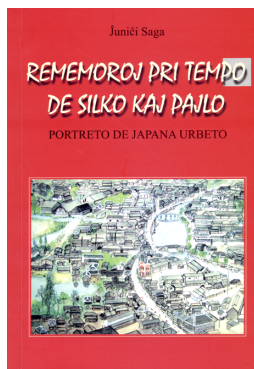
tradukita de Judyta YAMATO

Libro pri malnova Japanio

Jen interesa kolekto de rakontoj de maljunaj homoj vivantaj en orienta japana urbeto kaj ĝia ĉirkaŭaĵo en jaroj inter la fino de la 19a jc ĝis 80-aj jaroj de la 20a jc. Inter la rakontantoj troviĝas tinkturisto, produktisto de tofuo, entreprenisto, rizvendisto, rivera transportisto, geĵŝo, instruistino, fiŝisto ... entute pli ol 50 personoj.

Ĉiuj tiuj homoj konis malnovan Japanion, spertis ŝanĝojn, kiujn alportis modernigo, kaj ekkonis abundecon.

3 900 enoj

haĵka angulo

Varmeg' ŝvitigas!

En salono tamen La prelego bonas.

Peter HAUGE (KN 334)